

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy órára helyben	1 "
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogad- atunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak
tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvez-
ményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wallzeile 22), Haase
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Szerkesztői szállítás:

Belkirály-utca szeglet trencsini-vár 7. szám, hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Késziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová a előfizetések és hirdetések
küldendők

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1874. második fél évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órára	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálok.

A „KELET” kiadóhivatala.

A szerb congressus.

Budapest, jul. 18.

(A.) A szerb congressus legkevésbé sem
felelt meg azon várakozásoknak, melyeket azon
példátlan előzékenység után, melyet a kormány
a szerb egyházi kérdésben követett, hozzá fű-
zni lehetett. A congressus zajtalanul végezte
ugyan tevékenységét s került minden kihívást,
sőt a szokásos formaságokat is megtartotta,
köteles tisztelettel fogadta a királyi biztost,
hódolati feliratot intézett a kormányhoz, bi-
zalmi szavazatot a kormányhoz. Mindez azon-
ban csak üres külsőség volt s lényegileg a
congressus oly határozatot hozott vagy jobban
mondva a patriárcha választást olyan szemel-
ben ejtette meg, melyben a legellenségesebb
hangulat mutatkozik Magyarország állami érde-
kei iránt. A congressus tudta, hogy a jelöltek
egyike nem bírja a korona rokonszenvét s ha-
tározott tüntetési szándékkal mégis épen ezt
választotta meg.

A

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tanár.

Regény.

írta: Curren Bell.

Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

Hetedik fejezet.

(Folytatás.)

Lelkiismeretem így megnyugtatta, megköszön-
tem mr. Brownnak segélyre távozám. Most már kön-
nyűlt szívvel léptem az utcára; a feladat, melyet e
napra kitűztem magamnak, meg volt oldva. Most
már egy pár órára ünnepelhettem. Szabadon mertem
fölpillantani. Csak ekkor vettem észre a lég, fénylő
tisztaságát, az ég selet kékjét s a fehérre meszelt
vagy festett házak derült kinézését. Most láttam,
mily szép a Király-utca, s nyugodtan lépegetve szé-
les kövezetén bámultam nagyzerű szállodáit, míg a
csököpzet, a kapuk, a park fái tűntek szemembe,
vonszó látványt tárva föl előttem. Emlékszem, mie-
lőtt a parkba léptem, egy darabig megálltam, hogy
megnézzem Belliard tábornok szobrát, és fölmenve a
magas lépcsőzetten lenéztem egy keskeny utcára mö-
göttem, mely mint azután megtudam, az Izabella-ut-
ca volt. Jól emlékszem még most is, hogy egy meg-
lehető magos ház zöld kapuján tévedeztet sokaig te-
kintetem, melyre réztáblán volt felírva: „Leányo-
velde.” Nővelde! E szó kellemetlen érzést keltett fel
agyamban. Egy pár kissasszony, hibetölég bejárók, e
perczben lépett ki a kapun — egy csinos arcot ke-
restem közöttük, de kicsiny, keskeny francia ka-
lapjaik elfedték vonásait; egy percz alatt tova-
tűntek.

Jó részét bejártam Brüsszelnek, míg ötöt ütött,
de pontosan, mihelyt meg volt az óra, ismét a Ki-
rály utcájában voltam. Megint bevezettek mr. Brown

Stojkovics Arzen ur, kit a többség a patri-
archatusi méltóságra akar emelni, személyét
illetőleg nem antipathicus ember; derék, nyugodt,
de példátlanul erélytelen embernek mondják,
kinek uralma a szerb egyházi ügyet okvetle-
nül a Miletsek és Politok hatalmába játszaná-
s így az egyház a leghasznontalanabb államel-
lenes fondorlatok eszközévé válnék. Magyar
kormány ezt meg nem engedheti s kormá-
nyunk a szerb congressus többségének válas-
ztását nem is fogja megerősíteni. Karloviczi hi-
rek azt jelentik, hogy Stojkovics ur egészségi
állapota folytán egyáltalán nem akarja a patri-
archai méltóságot elfogadni. Bármit teend azon-
ban, annyi bizonyos, hogy a korona gyakorol-
ni fogja jogát s nem szentesítendő a történt
választást. A kormány új választás megejtésé-
re hivandja föl a congressust, mely vonakodás
esetén vagy akkor, ha ismét Stojkovics uré
lenne a többség, a törvény alapján feloszlat-
tatik s az e kérdésben jelenleg fennálló pro-
visorium jövőre is fentartatik.

Valóban óhajtható, hogy kormányunk most,
midőn a kibékülési kísérlet a szerb ultrák ré-
széről oly csufosan visszaüt tásitott, az erély
és szigor politikáját emelje érvényre. Az agi-
tató a szerbek közt noha az utóbbi időben
nem lépett föl oly zajosan mint előbb, semmit
sem veszített szenvedélyességéből. Az agitatorok
csendesesen, mintegy a színpalak mögött, de nem
csökélyebb dühvel működnek, mint egykor, sőt
ugy látszik, hogy amaz elemek is, melyek
nem közvetlenül Miletics vezetése alatt állanak,
s melyek mérsékelt pártnak nevezik magokat,
legalább is nagyon kétes és gyanús szerepet
játszottak a congressusban. Ez ugynevezett kö-
zéppárt összesen hét tagból állt. Szerfölött cse-
kéi szám, de bizonyos szolgálatoakat még te-
hetett volna a kormány. Ha például részt
vesz a szavazásban, az ő jelöltje is a korona
elő terjesztetett volna; lett volna többségi és
kisebbségi jelölt s a kormány a kettő között
választhatott volna. A középpárt azonban nem
tudni mi okból azt az ostoba — nem akarjuk
mondani: kétszínű takticát követte, hogy egyál-
talan nem is szavazott s így a korona elé csak
egy jelölt terjesztetik és pedig olyan, a kit e
méltóságban megerősíteni nem lehet, nem sza-
bad. E körülmény azt bizonyítja, hogy a szer-
bek közt még azon elemek sem érdemelnek
bizodalmat, a kik a kibékülés elvét hangoztat-

reggeliző szobájába; mint először, asztala mellett ült,
de nem volt egyedül — egy ur állott a kandel me-
lett. Két bemutató szó értesésemre adá, hogy leendő
gazdám.

„Mr. Pelet, mr. Crimsworth; mr. Crimsworth,
mr. Pelet.”

Kölcsonös bók fejezé be a czerimoniát. Nem
tudom, hogy hajtám meg magam, hibetölég közön-
ségesen, mert kedélyem nyugodt, mindennapi volt, és
sommít sem éreztem azon felindulásból, mely első
találkozásom Crimsworth Eduárddal megzavará. Mr.
Pelet meghajlása igen udvarias, de nem színészkedő,
s legkevésbé francia volt; majdnem szembe álltam
egymással szemben. Kellemes halk hangon, s tekin-
tettel idegen voltomra, igen érthetően és meggondol-
va, elbáda Pelet ur, hogy értesítvén őt az „igen
tisztelt” Brown ur jellemem és tehetségem felől,
abban ő teljesen megbizik, és semmi kétsége sincs
a felől, hogy jól bétöltöm helyemet, mint az angol
és latin nyelv tanára; hanem azért a formaság vé-
gett néhány kérdést szeretne hozzám intézni, hogy
képességeimet bebizonyítsam. Meg is tette, s hízeltő
szavakban adott kifejezést megalégedésének. Most a
fizetés megállapítására került a sor; ezt ezer frank-
ra határozta szállítás és kosztion kívül.

— És ráadásul, — végzé mr. Pelet — mi-
után naponta marad néhány szabad órája, midőn in-
tézetemben nem lesz foglalkozása adhat más tanin-
tézetekben is órákat, és így előnyösön felhasználat-
ja fenn maradt szabad idejét

(Folytatás következik.)

Életbölcse ség.

(Hogyan boldogulunk? Írta dr. Mathews
Vilmos, fordította Poligén. Kiadja a Franklin-
társulat. A Kis nemzeti muzeum 23. és 24. füzeté.
Ára egy-egy füzetnek 50 kr.)

(Folytatás.)

Sokan vannak, kik mindent a kormánytól vár-
nak, társadalmi átalakulástól, megjavított nevelési
intézményektől, munkás- és egyéb társulatoktól, akár-
mitől és mindentől, csak saját kezüktől és fejüktől

ják. A magyar kormány magának kell az ügyet
rendbe hoznia s ha másképp nem megy a do-
log, akkor a szerb egyházi autonómiát megál-
lapító törvény revisióját kell előkészítenie. Ha
a szerbek éretleneknek mutatkoznak azon nagy-
terjedelmű önkormányzati jogkörre, melyet ne-
kik az egyházi ügyekben a törvény enged, ak-
kor bizony nincs más hátra, mint hogy az il-
letékes tényezők ama törvényt gyökeresen mó-
dosítsák.

— A képviselőház f. hó 17-iki ülésén a ro-
mániai vasútszerződésen fölül még a sopron-ebenfur
thi vasúti engedély módosításáról, — a sopron-po-
zony-lundenburg-vágölggyi vasútról szóló engedély-
okmány módosításáról, és Nemsorától a Vlára völgy-
ben az ország határáig terjedő szárnyvonálnak kiépí-
téséről szóló törvényezik tárgyalását is befejezték.
Az ülés legnagyobb részét a romániai vasut ügye
vette igénybe. Hozzászólottak Rodocza János, ki le-
rakó helyek állítására kívánta köteleztetni az osztrák
államvasut társaságot; Tavasz Endre, ki az osztrák
vasut-társulattól való félelmének adott kifejezést;
Ghiczy Kálmán, ki Steiger és Radocza érveléseire
felelt, mire Steiger replicázott. Zichy József közle-
dési minister felszólalása után a javaslat 138 szóval
96 ellenében elfogadtatott.

— A képviselőház f. hó 18-iki ülésében
harmadszor is megszavaztattak a vasúti javaslatok, s
ezután a választási javaslat vitatása folytatott. Az
erdélyi választási censusról lévén szó, az erdélyi
képvtelők domináltak a tért. A vitának főleg nem-
zetiségi jellege volt s néha igen sértő és kimélet-
len modorban folyt mindenik részről. Mig Nemes
Péter és Boncs Dóme képviselők elismerést érdemlő
higgadsággal védtek nemzetiségi érdekeiket, addig
Babes nemcsak a ház, de az elnök közbelépését is
provokálta, s mig magyar részről Kemény Gábor b.
igen alapos és figyelemmel hallgatott, higgadt be-
széddel indokolta sokak által pártolt módosítványát
addig az öreg b. Kemény István humora igen csi-
pösen fölingerelte a ház román tagjait. Horváth
Gyula is, ki igen sikerülten jellemezte Eitel Frigyes
szász atyafi liberalizmusát, Boncs Dóme ellen kevé-
bé helyeselhető támadásra ragadtatta magát. A sok
személyes mérközéshez járult még Tisza László és
Mocsáry Lajos párvadala, mely után az eredmény-
telen ülés véget ért. Az erdélyi részeket közelről

nem, hogy állapotukat megjavítsa és életutjakat
kényelmessé tegye. De a legjobb intézmények sem
nyújthatnak az egyeseknek tevékeny segélyt. Bölcsen
szerzett és kezelt törvények biztosítják az emberek
részére szorgalmuk gyümölcseit; de semmiféle tör-
vény, melyet az ember kigondolhat, nem képes a
tétlent szorgalmassá tenni, a gondolatlant előrelátha-
tóra vagy a korhelyt józanná. Kilencz tized: azon
társadalmi bajoknak, melyeket reformer-eink feljegyez-
nek, az egyéni élet kinövései, és semmiféle törvény-
hozás sem írthatja ki azokat, ha csak a fejze nem
nem sújtja gyökeren. Beszélük, hogy, midőn Fuseli
a londoni művészeti akadémiában előkölt, olvasott,
mig tanítványai rajzoltak és ritkán nyitá fel ajkait.
„Azt hiszem jól tette”, mond nagy tanítványa, Les-
lin; „mert azon tanulóknak, kik oly tehetéggel
születtek, melyek őket kitünökké fogják tenni, elég
ha a mintát elejők teszik. Nem kell oktatás azok-
nak, és azok, a kiknek kell, azok nem érdemlik
meg azt. A művészetet meg lehet tanulni, de arra
nem lehet megtanítani.” — A mit Leslie a festé-
szetről mondott, az áll minden egyéb mesterségre
nézve. A világ, bár nyers, végre is a legjobb tanító,
— jobb mint könyvek, jobb mint tanulás, — mert
az embert saját tanítójává teszi, s azon gyakorlati
idomítást adja meg, melyet se uiminemű, iskolák, aka-
démia és egyetemek nem nyújtanak. A nevelés
nagy művészete abban áll, hogy „másokat megtanít-
son magukat tanítani.” Nincs is azon megjegyzés-
ben semmi ellenmondás, hogy „az önképzett ember-
nek tanítója nagyon tudatlan ficzkó volt”, mert az
„önképzett” alatt, itt olyan értődik, ki nem tud-
ván semmit mind arról, a mit mások teljesítet-
tek, nem használja fel mások munkáját, mindent
maga oktából tud, s ezért saját felkészülésének ered-
ményére van utalva. Találósan mondá Bulwer, hogy
„testileg, valamint lelkileg kezdetben gyermekek
vagyunk csak azért, hogy emberekké lehessünk, s
másoktól azért függünk, hogy azoktól oly lecskészt
tanulhassunk, melyek esetleg később, midőn füg-
getlen alapon leszünk, hasznunkra váljanak . . . A
mások által nyert oktatás, összehasonlítva az önkép-
zéssel, olyan mint a törvény, összehasonlítva a
hittel.”

érdeklő állás folyamáról holtapi lapunkban hozunk
bővebb tudósítást.

— Az ország czimete és lobogója. A belügy-
minister, mint az aradi „Alföld” közli, a törvény-
hatóságokhoz a következő nagyon helyes körrendelet-
tet intézte: Értsekre esett, hogy némely vidékeken
nyilvános összejöveteleknél, különösen pedig képviselő
választások alkalmával idegen nemzeti színek
— czimerek és zászlók szoktak használni. A hi-
vatalos peosétek, nemzeti színek, czimerek és lobo-
gók, azon jelvények, melyeket minden nemzet saját
állami önállóságának külső jelzésére használ és
minthogy azok egyszersmind az állami felsőbbség
jelvényei is, az azokkal üdött minden visszaélés, il-
letőleg az idegen zászlóknak és czimereknek más
országok területén való jogosulatlan használatát, az
illető ország területi épsége és állami fenhatósága
ellen intézett merényletet képez. Az 1848. évi XXI.
törvényezik a magyar nemzeti színek és az ország
czimere iránt határozottan rendelkezvén, — ezen
törvény értelmében nyilvános helyeken és összejöve-
teleken osakis a magyar nemzeti lobogó és az or-
szág czimere használható, minden idegen czimer,
zászló vagy más ily nemű jelvény használatát azon-
ban meg nem engedhető. Miért is ezennel utasítom
a törvényhatóságot, hogy területén az idegen jelvé-
nyeknek bármely alkalommal és ürügy alatti hasz-
nátatát szigorúan tiltsa el, — s az ezen tilalom át-
hágói ellen felmerülő esetben a törvény teljes szigo-
rával járjon el.

Budapest, 1874. július hó 6-án.

Gr. Szapáry.

Angol vélemény az erdélyrészi borokról.

Boraink mind nagyobb és nagyobb mérvben
kezdenek ismeretessé válni a külföld előtt is, el-
fogalva a méltóság azon helyét, melyre oly mélt-
tán tarthatnak igényt.

Ujabbban a londoni „Medical Times and
Gazette” idei június 7-diki (1249-dik) száma közöl
„nemzetközi kiállítás” föliratú rovatában egy ismer-
tetést „A magyar és erdélyi borokról”, melynek
ránk vonatkozó részét érdekesnek tartjuk egész ter-
jedelmében ide igatni.

„A mostani nemzetközi kiállításnak csak ke-
vés osztálya érdemel nagyobb figyelmet, mint az, a
mely a boroknak van szánva. Ezel koránt sem ért-

Nem ismételtetni eléggé, hogy nem segélyek,
hanem akadályok, nem könnyítések, hanem nehézsé-
gek azok, melyek az embert teszik. Beethoven azt
mondá Rossini ról, hogy megvolt benne a jó zenész
kelléke; csak kár, hogy jól meg nem vesszőztatott
gyerek-korában; de el lett rontra azon kényelem
által, melyben költött. Shelley bizonyos költők-
ről mondja, hogy a bajok által ringattattak a költé-
szetbe: szenvedésben tanulják, a mit dalban tanita-
nak; és ugy látszik, hogy valamint virágoknak szét
kell zuzatni mielőtt kiadnák minden illatukat, s
valamint bizonyos madár állitólak akkor énekel leg-
szébben, ha tüzes tűt szurnak szemébe, ugy fájdalom
és keserűség, feltételeit képezik némely ember sike-
rének, mely nélkül lehetetlen elméjük legragyogóbb
kitárulását kieszközölni. Kétséges, vajjon azon segít-
ségek ezrei, melyekkel a jelen század emberei bir-
nak, gözben, villanyban és olcsó nyomtatásban, nem-
e oly nagy hátrány, mint áldás. Egy nagy állam-
férfiu egyszer azt mondá, hogy a világ tulajgosan
van kormányozva. Napjainkban inkább tulságosan
van tanítva, — nagyon sok porokot vett be és ugy
bánnak vele, mint rokkanttal. A társadalom tulter-
helte intézményekkel. A helyett, hogy egészséges
legyen, napról-napra a bétéger ember állapotát veszi
fel mindinkább, pályázott tagokkal, tapaszkkal bori-
tott arczczal, hálósapkával fején, labdacokkal gym-
rában, mindig valamely új kuruzslást kísértve meg,
mindig várva, hogy meggyógyul valamely páratlan
caodaszertől. Mint Angliának I. Jakab királya, kit
tehetetlenné tön sulyos panczéjia, az emberek épen
azáltal húzatnak a földre, hogy tulságosan védve
tartják magukat ellenségeik előtt. Még maga a sok
menház, kórház és rokkantak háza is, melyek a szá-
zat dicsőségét képezik, a bajt, melynek elhárítására
hivatrák, menthetlenül sulyosbítják. Nemcsak hogy
kisebbittetik a veszély érzete és a szegénységtől való
félelem — a kihágások elleni eme filalomfák, —
hanem még zászlók is felhároztatnak gyermekeik
nevelése gondjainak elhanyagolására, tudva, hogy
legrosszabb esetben a sarj biztos menedéket fog ta-
lálni valamely hontalanok menedékében, árvaházban
vagy reform-iskolában.

(Folyt. köv.)

jük csupán azokat a gyűjteményeket, melyekben a közönséges port-borok és sherryk foglalnak helyet, hanem első sorban azokat, a melyekben egyik-másik ország vagy tartomány, gondos kiválasztás után, állítja előlünk terményeit próba és bírálat számára s az angol elismerést csak is a termények belső értékebe bízva akarván kiküzdni. Ohajtandó lett volna ugyan, hogy ily speciális gyűjtemények nagyobb számban állottak volna rendelkezésre, de azért a tényleges állapot is bővön elég anyagot szolgáltat a figyelmes és lelkiismeretes tudósító számára.

Az egyik legtekélyesebb és minden esetre egyik legérdekesebb ilyen gyűjtemény az, a melyet a magyarországi gazdasági egyhet s az erdélyi gazdasági meg pince-egylet küldött be. E gyűjteményekben valamennyi legkitűnőbb terményhelyet foglal. A borok godosan ki vannak válogatva, minék folytán e gyűjtemény a magyarországi és erdélyi borokat oly teljességgel mutatja be, a melyben ország (Anglia) soha sem szemlélheté ezeit, mert valóban az erdélyi borok, a mostani kiállítás előtt, alig valának ismerve hazánkban.

E gyűjteményt nem magány speculatio készíté, hanem állami felügyelet alatt áll s a költségeket, mint értjük, az ország (Magyarország) hordozza.

Valódi szerencsének mondhatjuk, hogy ép most jelent meg dr. Druitt classicus ismertetése az új és olcsó borokból, miután ezek a borok csakugy újak és majnem ismeretlenek ez országban. Ez ismertetés értékét igen nagyra lehet tenni nem csak közvetlen, hanem közvetett hatása nyomán is, s nézetünk szerint a borok tanulmányozását a helyes alapokra fekteti, s csak a szó való értelmében vett borokat tekinti, de azokat nem, a melyek rossz kezekkel vannak megvesztegetve; csak azokat a borokat, a melyeknek minőségét oly mértékre lehet visszavezetni, a mely akárki izlésének is rendelkezésére áll: a zamatra, illatra, a tetszetős és kedvderítő erőre. Az izlés e tulajdonságait csak gyakorlatilag lehet felfogni és semmi közvetlen összefüggésük a tisztán vegyi szerekkel, a melyeket egy bizonyos u. n. reformer iskola valamennyi többi iz helyébe szeretne állítani, de a melyek valójában csupa szobeszed és ámitás. S a mi több: Dr. Druitt ez ismertetése egyetlen céljával a közönség felvilágosítását tűzte ki s nem azon szempontból készült, hogy egyik másik, vagy egy csoport borkereskedő érdekeit szolgálja — s e szempontot részünkről is a magunkévá tesszük.

Magyarország és Erdély borait két csoportra lehet osztani: a fehérre és a vöröse, a fanyarra (dry) és édesre. A fehérnek fajtája legio; a vörösé ahoz képest kevés, de ezek aztán rendkívül kitűnők.

A kiállításon százával áll minden fajta és minden termelőtől, meg kell tehát elégednünk csak is a legválogatottabbak fölemlítésével.

Kedjük az erdélyieket, mint a legkiválóbbakat és a legtekélyesebbeket.

Ezek közt egyetlen vörössel találkozunk, melyet Paget János ur, az erdélyi gazdasági egyhet alelnöke, nagy borkermelő, küldött be. E bor zamata közös a tartomány legtöbb borával, tartalmas és „testes” s idővel valószínűleg még tovább fejlődnek. — Itt áttért az ismertető a tulajdonképi értelemben vett Magyarország boraira, különösen az érmelléki bakatorra, melyet Székelyhidaról gr. Stubenbergről József állított ki s aztán így folytatja:

„Ugyanezen fajta Erdélyben is terem, csak hogy az erdélyi — bár a sajátos zamatra nézve szintén gazdag — de vékonyabb, mint a magyarországi mutatóanyagok. Ez erdélyi bor palackonként 2 shillingért* kerülne. Ugyanezen évben az erdélyi pinceegylet meg két fajtát küldött be, az u. n. Mezőségit, e kitűnő asztali bort és egy még tartalmasabbat, a Küküllőmenti szép hangzású neve alatt, az erdélyi részektől (az anglus Seibenbergről district-nek írja), a mely kitűnő bor tucatzaja 32 schilling. Egy másik Küküllőmenti, mely még testesebb és valamivel édesebb, vénebb és jobban meg van válogatva, 36 shillingbe kerül.

A tramini és riesling szintén megterem Erdélyben, a legkitűnőbb illatu és erejű bort adva mindkettő. Az egyik legjobb riesling-bort a már említett angol, Mr. John Paget küldte be, a kit amaz országban Paget Jánosnak hívják.

Két, sajátilag erdélyi faj-szőlő bora is szerepel e kiállításon. Ezek első sorban a Leányka (Szósz szerint „a young girl” — fiatal lány) a legfinomabb zamattal, édesebb és erősebb a legnagyobb részről s a másik a Croquant muscat szőlő bora, az igazi muskotály zamattal duzzadozva. Mindkettő igen finom egy bor s tucatzajonként 46 shilling az ára. Van még egy édes bor is, műnyelvén Aszu, egy kis tokaji zamattal, de nagy palackokban árulják s nem oly kicsinyekben, mint a tokajit. Ez ugyancsak jó bor tucatzaja 40 shilling.

Ezek a legnevezetesebb erdélyi ujdonságok? Eddig tart a nevezett szaklap ismertetése az erdélyi részről, a továbbiakban a Királyhágón tuli részek kiválóbb terményeit (egri, karlowiczi,*) „chateau Palugyay,” szegszárdi, villányi, budai (mint ő mondja: „ofner”) kistélyny burgundi, nesz-mélyi, boukousnyoi, piccolit, szamarodni stb.) és termelőit sorolva föl s dicsekvén meg ép oly elismeréssel, mint az erdélyi részietek.

Részünkről örömmel reprodukáljuk a „Medical Times and Gazette” ez elismerő nyilatkozatait s ohajtjuk, hogy hazánk jó híre, neve első sorban és

mind nagyobb mértékben épen ily közgazdasági előmenetek által terjedjen a külföldön, elismeréssel adóván egyszermind a kormánynak, mely készséggel támogatja a londoni nemzetközi kiállításon részt venni szándékozókat s nem kevésbé a kiállító egyleteknek, melyek a magyar névnek terményeik által, tengeren túl becsületet szereztek.

Csak haladnánk ezen az uton tovább is, erőről-erőre, nyereségről-nyereségre!

Boros J.

A „székely ügy”-höz.

(Folytatás)

Az akarát, a munka képesség megvan a székelyben kétségbe vonhatatlanul. Hiányzik a szakértelem úgy arra nézve, hogy természeti kincseit ki tudja saját és utódai kára nélkül zsákmányolni, valamint arra, hogy ipar termékeit a fejlettebb igényekhez tudja minél jutányosabban idomítani.

Szakértelmet öntsön tehát a „székely egylet” az ő pártfogolt népébe s ezzel a nagy feladatnak, mit maga elé tűz, jóformán eleget tett.

Terjessze útton-útfélen a mező- és erdőgazdaság okzerű elveit; ösmertesse meg a vízműtan alapelveit, melyek nem csak képessé teszik őt arra, hogy alant fekvő termékeny téreit a természet romboló elemétől megvédje, de képessé teszik, hogy a gazdag patakokat, melyek most csak rombolások miatt részesülnek nagyobb részt figyelemben, termékenyítőleg öntöző csatornákká s legelőssé munkakerővé varázsolja át.

A cél elérésére tehát kétségkívül leghatalmas eszköz a „tanítás”, „oktatás”. Szóval: szellemi téren kell kiválólag hatni. A tagsági díjakból befolyó anyagi eszközök sokkal csekélyebbek, hogysem közvetlenül anyagi téren is remélhetne segíteni az egylet a székelyföldi állapotokon, ezt dr. Cseh Károly urral — mellékesen legyen felemlítve — mi is beismerjük, de viszont hisszük is, hogy a szellemi téren kitűnő cél elérésére, mint segédeszköz, körülbelül épen elég lehet. Másfelől azonban mi részünkről egy székelyföldi vasutért, jelen viszonyok közt nem nagyon rajongunk, főképpen, ha még azért holmi petiók szükségessé az államhoz a „centrum”-ban.

Mit vinné az ugyanis most a székelyföldre? Nyerterményeket?... Hiszen ép azon búsulunk, hogy még a kis ipar is fejletlen!... ki és mi dolgozna fel azt?... vagy onnan szállítana az nyerterményeket vagy egyéb valamit? ugyan mi legyen az?... Van még a székelynek néhány — de csak néhány egy kis fajta bérceiben — mihelyt jutányosan tulajdonra rajta — ezt is letarolná a székely állapotok „nagy építésére”. Van ásványvíze, de ha a „borvizez” székelyt ez egyetlen mulatságból üzött) mellé keresetétől is megfosztanók, míg egyebbe egyáltalában nem ért, — megátkozna még a vasut feltalálóját is. Szóval a vasutak mai viszonya közt két feladata lenne: kész iparcikket vinni a székelyföldre, mi alig hisszük, hogy a kitűnő czélnak ne épen kárára volna; és „haczu kázní rajta” Pesttől Siuligah meg vissza! Már ez „tessék!” a kinek épen sok pénze van hozzá, de a „koldus” székely „nép”-nek alig ha nagy kedve lesz hozzá! (Ép azért nem értjük részünkről, hogy főképp ezen vasutas petio miatt annyira neki durálhatta magát dr. Cseh Károly ur!)

Előbb természeti kincseit okzerűen kibaszni — még pedig első helyen a saját jélléte előmozdítása érdekében csupán — tanítsuk meg a székelyt. Erre nézve pedig úgy véljük; nem az a „székely egylet” első feladata, hogy országos fontossága, világhereskedeleme kihatni akaró vasutak járdásával bíbelődjék; hanem elég, ha egyelőre a jóköz-ségi utak építésének előnyéről, a rét-öntözés hasznáról, vizeinek szabályozásából folyó — inkább csak provinciai érdekű hasznokról meggyőzzük őt; ezek iránt úgy egyesekben mint köz-ségek — székelyben a bizalmat s ez által az áldozatkészséget felébresszük.

Ekkor és csak is ekkor gondolhatunk vasutára; még pedig egyelőre az sem lehet oly roppant nagy, hogy a vállalkozói költségek fedezésére egyenesen Angliába kelljen holmi Wahrung ura-imákrét zarandokolni; hanem lesz talán egy piczi-kirta „üremi vasut” — ez vagy ama bányászati vagy valami másféle nagyobb üzleti ág berendezése érdekében építve, — még pedig lehetőleg székely tőkék elhelyezése mellett, székely szakemberek vezérelése mellett!

Természeti kincse székelyföldnek bizonyára van annyi, hogy ha az egyfelől a végpusztulástól megóvatik — okzerű kezelés által östermő erejébe vissza helyeztetik; — másfelől pedig: a meglévő rész szakszerűen kihasználattik, belterjesen kezeltetik, illetőleg az élvezet és használatnak feltáratik, — alig lehet, hogy sok dolgokban szorulna a székely föld idegen anyagra.

Csak egy nehányat emlitünk meg, melyek iránt a legelemből oktatást kellene adni a székelynek — uton és útfélen:

Ott vannak első helyen nagy kiterjedésű „havas” legelője. Ha ezeknek használata kissé ok-szerűbb lenne, — megtisztíttatnának az omladvány kövektől — néhol még kiszáritási munkálatok is lennének előveendő — s a haszon nélküli apró-cseprő bokrok eltávolíttatnának — világos, hogy termő erejében és jószágokban tetemesen emeltetnének azok. Használhatóságukat pe-

dig tetemesen fokozná, ha egyes összefüggő nagyobb területeken istállók állíttatnának fel — bizonyos mennyiségű kész takarmánnyal ellátva, hogy ne kellessék a legelő marhának derűre-borura a szabad ég alatt állni ki az idő viszontagságait. Sőt meddig csak a faterjesztet határa kiterjed, helyileg közel fák lennének ültetendők, hogy egyfelől ez is a nyári nap hevét enyhítse úgy a legelő marha, mint a növényzetre nézve; másfelől pedig czélzerű használati mód mellett (nyeselés, botolás) hivatva lennének e fák a tehenészet fa szükségletét ellátni. Mert ez is fontos tényező ám! Pl. a híres schweiczi tehenészetekre nézve is sok helyt csaknem legyőzhetlen akadályok merültek a miatt, hogy az erdők s külön álló egyes fák és facsoportok az u. n. „Alpen-wirtschaft”-ot üzők által kezdetben semmi kíméletben nem részesülve, eltűntek a havasi legelők közeléből s ma már sok helyt jókora távolból kell hegyre felfelé szállítani a fát; a mi azonban — mint könnyen belátható — csak bizonyos határig fizeti ki magát, — miután a fa, ha nincs: elkerülhetlen valami; de ha van: — csak igen véges holmi. — Nem nagyon lehet belterjes vagy mesterséges felhasználás által értékét erősen fokozni. Továbbá minden ilyen havasi legelő — közszékként vagy vidékenként — egy-egy valódi tehenészet lenne felállítandó az idáig divó „csordáztatás”-ok helyébe. Ügyes ahoz értő embert kellene annak vezetésével megbízni, a ki tudna abból tejet, vaját, túrót, sajtot bőven produkálni; a mellett a fajt nemesíteni, a legkeresettebb vágó marhákat bízlatni. Ha még nincs ilyen szakembere a szegény, „marha-tenyésztő” székelyföldnek, meg kell bízni vele egyeseket, hogy tegyék e tárgyat tanulmányaik tárgyává. Nem is kell már ma azért, — úgy hisszük — egyenesen a híres schweiczi tehenészet honába vándorolni. Le van ez már írva, festve szélitiben, hosszában! Cak tanulni, csak tanítani kell azt!

Ott vannak a székelyföld erdei — ha lehet ma már általában úgy nevezni őket! A birtokviszonyok mielőtt tisztázandók lennének, hogy — egyfelől — kiki jöhessen tisztába az iránt, hogy tulajdonképpen hol is van és mekkora légyen az ő birtoka? Ez mulhatatlan kellék egy rendszeres erdőgazdaság felállítására; mert az erdőbirtok különben is olyan vagyon képez, mely csak nehezen őrizhető. Hát aztán ha még ezeknek (körül nem írt) tulajdon joga is van minden egyes fához? — akár a levegővel egyenlő „szabad” vagyon fog az képezni! Már pedig ily körülmény között rendszeres gazdaságról szó sem lehet! Másfelől: a birtok-viszonyok rendezése folytán helyes kulshoz lehetne jutni, melynek alapján egy-egy gazdasági testek lennének felállítandók mindazon kisebb birtokok helyes kombinációjából, melyek különben mint erdők belterjesen és tartamosan csekélyeségkőnl fogva nem lennének használhatók. Továbbá szakértők közreműködése folytán határozottan kijelölendők lennének a feltétlen erdőtalajt képző területek, t. i. azok, melyek vagy csak mint erdők képesek legtöbb hasznat biztosítani; vagy pedig az alatt fekvő területeket védelmezik kőomlások, hegyszakadásoktól, árvizek keletkezésétől. S ezeknek kezelési módja iránt — a közjólét érdekében — kötelező szabályok állíttatnának fel. Ha pedig már letarolva, elpusztulva lennének: azoknak beerdősítésére, megkötésére vagy az illető birtokos kötelezettség, gyámolítottán szükség esetén az érdekelte felek által is; vagy pedig a beerdősítés érdekében a községek vagy érdekelte vidékek közkölt-ségén megszerzetnének és a legalább központonként felállítandó valódi szakértőknek átadatnának a munka kivitele céljából. Nem ártana továbbá egyes fővölgyületek hosszában ideje koránadatokat gyűjteni a remélhető legnagyobb állandó faszükséglet iránt. Mert ez egyik biztos alapja valamely erdőgazdaság jövőjének, valamint a vidék állandó jólétére lényegesen kihat; miután ugyanis egyfelől ésszerűtlen lenne annyi erdőt fenntartani valamely vidéken, mennyinek természet nem leendőnek képesek állón értékesíteni, másfelől pedig a vidék is megfogja keserülni, ha egykor vízvázalásztó vonalon át kell faszükségletét kielégíteni. Mindenek felett pedig az okzerű erdő-gazdálkodás útját egyengetni kell székelyeink között az által, hogy az erdők közgazdasági hasznáról igyekezzünk őket meggyőzni, az erdők iránt őket kíméletre tanítani.

Ennek legegyszerűbb és leghatályosabb módja a szakértők által teendő népszerű felolvasások, erdővéd egyletek alakítása, alsóbb erdészeti tanulmányok rendezése. Ez uton haladnak a schweicziak is az erdészeti téren oly szép, de főképpen biztos sikerrel előre! Schweitzban ugyanis, hol Európában ez idő szerint a legnagyobb decentralis állapot honol, még ez idáig nincsenek ugyan az egész szövetség állam érdekeit felölő közös erdészeti törvények, de az utóbbi időben mégis elkerülhetlen vala legalább jó-akardó takosadóképen a szövetségi tanácsnak fel-lépni, miután az erdők pusztulása s ezek nyomán a hegyi patakok, hó és kőomlások, jéghegy zajások annyi nyomorunk lönek okozói, hogy a magán külváson mindig segíteni szerető, segíteni tudó, áldozatkész szabad állam az egész külföld könyöradományaira kelle hogy szoruljon. Hogy tehát ez többé ne történjék: 1868-tól kezdve több éven a leg-híresebb schweiczi szakemberekből összeállított bizottságok feladatává tétetett „megvizsgálni az egész schweitz hegyeségi erdőgazdaságát és a hegyeségi patakok, folyók állapotát, a mennyiben azok t. i. egy-mással szoros kapcsolatban állnak és az egész schweitz közjólétére lényegesen befolyolnak.

(Vége következik.)

Külföldi szemle.

Kolozsvár, jul. 20.

Spanyolországban kormányválság áll a küszöbön. Mint Madridból írják, Zabala és Camacho vissza fognak lépni a kormánytól. Zabala jelenleg beteg s valószínűleg ez oka ama hírek, hogy az északi hadsereg még csak három hét múlva fogja megkezdhetni újra operatioit a karlisták ellen. Innen van az is, hogy a karlisták újból veszélyeztetik Bilbaot és a Nervion folyót, melyen eddig tán ismét megszűnt a hajózás. Camacho állását a pénzügyek ziláltsága tette tarthatatlanná. A spanyol hivatalos lap ugyanis azt adta tudtul a napokban Spanyolországban, hogy a pénzügyér el van határozva, miszerint egy fillért se fizessen a jelzálogbank 24 millió reálnyi követeléséből.

Az estellai csaták leírása (jun. 25. 26. 27. és 28.), melyekről már több ízben, különböző kut-forrásból közöltünk tudósításokat, megjelent jul. 7-én a spanyol hivatalos lapban. A részleteket itt mel-lőzve, melyek különben nem politikai, hanem strageiai jelentőségűek, megemlítjük az eredményt, most már tehát hivatalos kutforrás után Echague tük tollából.

A republikánus hadsereg vesztesége következő volt, halottak: 1 tábornok (Concha), 16 tiszt, 114 közkatona; nehéz sebesültek: Molina dandárnok, 6 főtiszt, 75 tiszt és 849 katona; könnyű sebesültek: 4 főtiszt, 18 tiszt, 197 katona. Ezenkívül nyomta-lanul eltűnt 263 katona, 5 fogolylyá lett: a veszteség tehát összesen 1542 ember és nem 4000, mint a karlista forrású táviratok jelentették volt. A karlisták veszteségét az „Igualdad” harczatéri tudósítója, ki az estellai csaták alkalmával szintén a karlisták fogságába került, 600 emberre teszi. — Echague tábornok kiemeli még a republikánus hadsereg igen silányul volt élmezve. 30,000 adag helyett csak 10,000-et kapott. Figyelmébe ajánlja a kormánynak, hogy jövőre jobb és pontosabb élmezéséről gondoskodjék.

VII-ik KÖZLEMÉNY.

az egerbegyi tűzkárosultak felségelésére ide küldött könyöradományokról.

Szent-László községből, Veres Dénes szolgabíró ur 45 drb. fehérműt.

Barothról: orvos Sükösd Sándor ur 10 forint.

N.-E nyedrol: tek. Vajna tanárné urasz szony 21 darab ruhaneműt s több apróságokat.

Gyáresből: tek. Zágony Józsefné urasz. 2 térfi inget s 1 fersinget.

Kapusi járás szolgabírosága gyűjtése: 32 véka s 2 kupa törökbuza.

M.-L undasi szolgabíroság gyűjtése: 56 frt 70 kr, 2 véka buza, 69 véka s 9 kupa törökbuza.

Kolozsvárról: mélt. Kozma Istvánné Miksa Rozália 6 naga 16 főkötőt, 10 keszkenőt, 11 zacskót és 1 pokrócot.

Görgényi járásból Logyin József szolgabíró ur 1 darab vásznat.

N.-E nyedi főtanodából osztályfőnök Juhász György ur, mint a IV-ik elemi osztály gyűjtését 1 frt 40 kr.

Főispán mélt. báró Kemény György ur 6 naga és alispán mélt. Miksa Elek ur, folyó hó 14-én ide kiszállottak, s az égettekösszegyűjtetvén, a főispán ur kiosztott közöttök 1000 frt könyöradomány összeget, az alispán ur pedig 412 frtot és 4 krt, melyből a m. kormány küldött 300 frtot.

A tordai t. cz. nőegylet az idevaló tűzkárosultak segélyezésére egy sorsjátékot rendezett, melynek tiszta jövedelme 250—60 frt körül van, Ezen összeg — a t. cz. egylet intenzioja szerint a szegényebb károsultak közt fektetiozni az egylet igazgatósága által, mihelyt az illető névsor kezűkhöz jut, mi a napokban meg fog történni.

A „Kelet” tek. szerkesztőségéhez letett 4 drb. új czondra posztó nadragót, és 2 drb. új posztó mel-lényt megkaptuk és kiosztottuk.

Fogadják a szives adakozók a tűzkárosultak nevében a segélyző bizottság hálás köszönetét! Egerbegyen, 1874. Jul. 16.

Barabás József,
ref. lelkesz.

Felhívás a tűzoltói intézmény érdekében.

A tűzoltói intézmény köteles és rendszeres be-állítására nézve, e nemes város képviselő bizottsága utóbbi gyűlésében, a még szükségelt összegeket nagy-lelkűen megszavazván, e város buzgó polgárain a sor most, hogy ez intézmény, a város szükségének tel-jesen megfelelőleg, a kor követelte módon kiegészí-tést nyerjen. A rendszeres tűzoltásnak eddigelő ugyan-is legnagyobb akadályja, a rendfenntartó csapat hi-ánya volt. E hiányt gyorsan pótlándó, a mai na-pon tartott értekezlet egyhangulag elhatározta, mi-szerint a rendfenntartók osztályának azonnali szerve-zését megkezdi, s a tömeges részvétellel e város köz-jóért lelkesülten tudós és akaró polgárait tisztelettel felkéri. Kizárólag a rendfenntartására alakuló e csa-patba, melynek tagjai egyenruhát is viselhetnek, a nélkül, hogy arra kötelezve lennének — a gyűlés helyszínén a mai napon, következő derék polgártár-saik jegyzették neveiket sajátkezüleg be, u. m. De-méter Károly, Felméri Lajos, Antkó János, Szász

Béla, Czákó József, Z. Kiss Elek, Balogh György, Békésy Károly, Bogdán István, dr. Weisz József, dr. Isacu Aurel, Sallai István, Szász Domokos, Benigni Samu, dr. Hincz György, dr. Haller Károly, Bíró András, Zattler Sándor, Márai János, Czink János, Rignát József, Móricz István, Medgyesi Tivadar, Simon Elek. E névsor elhatározást, lelkesedést mutat, s biztosítékot nyújt, hogy az annyira ohajtott rendfenntartók osztálya létesülni fog, de hogy az, az igényeknek megfelelőleg mielőbb valósulhasson, a gyűlés határozata folytán tisztelettel felkérem e ns. városnak polgárait, miszerint e fejlődésnek indult üdvös intézmény életéről tétele végett, azt erejük egész teljéből támogatni, a rendfenntartók osztályába beállani, s nevüket a szervező gyűlés megtartatásá végett, aláírtnál levő iven sajátkezűleg mielőbb bejegyezni szíveskedjenek, mert az annyira ohajtott cél, a rendszeres tűzoltás meghonosítása, legközelebb csak úgy lesz elérve, ha ez ügyben lelkesedéssel járunk el, s kitarással működünk e téren.

Kolozsvárt, 1874. július hó 19. én.

Minorich Károly,
városi főkap. és önk. tűzoltó
főparancsnok.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, július 20. 1874.

— A kolozsvári polgári lövőde tegnap lövészetén a szerencse díjakat Molnár Sándor, Dorgó Albert és Krémer Ferencz nyerték el.

— A dalsarnok építéséhez a lövőde előtt szombaton hozzákezdtek s a díszesnek ígérkező épület tizennégy nap alatt valószínűleg elkészülend.

— Az állami tanítóképző mellett fenálló gyakorlóiskola ez évi vizsgálata szombaton folyt le az u. n. Wesselényi-féle kertbeli tanhelyiségben, szépszámú közönség, a tanfelügyelő, intézeti igazgató-ság s több műbarát jelenlétében. A három osztály növendékeinek száma 36-ra megy, kiket mind Benedek Sámuel, gyakorló iskolai tanár, egymaga oktatott s a kitűnő siker, melyet a vizsgálat fölmutatott, annyival nagyobb dicséretre szolgál az intézet vezetőjének, hogy a növendékek majdnem kivétel nélkül szegénysorsu szülők (napzámosok, gyármunkások stb.) gyermekei s így összes ismereteik csak is a tanórákból veszik eredetüket. Nagy örömmünkre szolgál az az észlejtő tanítás és kérdésmű módszer, melyet Benedek S. ur növendékeivel tanusított, fényes bizonyosságot szolgáltatván ezáltal kiváló tanítói képességének.

— Árvalházi pályázat. A kolozsvári leányárva házban a felügyelői állomás folyó év szeptember havában üresedésbe jöven, ez állomásra pályázatot nyitattak. Javadalma: évi 200 frt, szállás és ellátás. Pályázni ohajtok, erkölcsi bizonyítványokkal ellátott folyamodványokat augusztus hó végéig nyújták be alólírottához, ki a felügyelői tiszt kötelességeiről a felvilágosításokkal kszolg. Kolozsvárt, 1874. július 17-ikén. Szász Domokosné, titkár.

— Javotte, az új hamupipőke, először mult szombaton került színpadunkra. A darab maga meglehetősen izetlen s valami sok esprítvel sem dicsekedhetik, néhány kellemes (bár reminiscenciáktól nem mentes) dallama által azonban biztosíthat magának öletet — egy darabig. A kiválóbb szerepek Medgyaszi Ilka asszony (Javotte), Neszeveda k. a. (a herceg), Kassai (a sherif), Lotscharenké (az egyik nővér) kezeiben elég jól sikerült. Zajongi és Vidor (a két iparlovag) azonban meggondolhatnák, hogy ha deszkából épült is színházunk, azért még sem komédiás bódé s a közönség nem kötéltánczos mutatványokat nézni megye e „műintézetbe.“ A kiállítás és a karok működése előismeret érdemel, valamint Török éjiörje is megállta helyét (a mig t. i. — szerepéhez illőleg — orrára nem bukott.)

— Tamásy József vendégművésznök tegnap a „Rokkant buszár“-ban szerzett ismét egy élvezeteljes estét közönségünknek, mely daczára a nap számszoros mulatságainak, a színházba is, szép számmal el látogatott. Tamási tegnap is az eredetiségben páratlan pór-alak volt; meglehet azonban, hogy a gyenge darab volt oka, de játéka nem idézett elő épakkora hatást mint első fellépéseiben. Némely helyett talán túl volt hajtra az eredetiség s igen sokat használva azon természetű pórias fogások, melyek Tamásinak rendszerint jól sikerülnek, de csak mértékkel alkalmazandók. Marcsát, K. Pap Miklósné játszta. K. Papné asszony sok szerepben jól megállja helyét, de tegnap este Tamási mellett maga is meggyőződhetett, hogy a népszimű énekesnő pálya számára babérokat nem terem, míg játéka ezuttal is sikerült, eredeti vala. Márai elemében volt s Bezzkoyán meg Lipták Laura is betöltötték helyüket, ugy, a meny nyire azt töltük kívánni lehet. Szacsavainál sajnosan tapasztaljuk, hogy ritka a szerep, melyre gondot fordít s bár tehetségének többször adta jelét, tegnap is úgy mozgott a színpadon, mint a ki vagy játszani nem tud, vagy semmibe veszi feladatát.

— Tánccsétel a helybeli vizgyógyintézetben. A helybeli vizgyógyintézet gyógyászati vezetője be akarván bizonyítani, hogy víz mellett is lehet mulatni, f. hó 18. én este egy kis tánczozal egybekötött mulatságot rendezett az intézet kerti helyiségeiben. Mint ez a külföldi és hazai nevezetesebb fűrdő helyeken szokás, s mint ezt a kiválóbb vizgyógyintézetekben is évenként megteszik, a saisonban egyszer legalább is kicsiny ugyan, de választott körbe egybe akarják fűzni az úgy barátait és barátinót,

vagy az iránt csak érdeklődőket. S hogy ez jól sikerült, Vélis ur fázadozásainak lehet köszönni; a társaság zene mellett vígan mulatott reggelig.

— Leleményességét a választmányunk tegnap nagy népművelőre rendezett, mely mintegy három ezerre menő embert gyűjtött szép sétányunkra. Valóban városunk különös hála kötelezett e kedves mulató hely iránt, hol lakóainak minden osztálya naponta megfordul s üdülést nyer. Igyekezett is tegnap mindenki a csekélyre szabott belélti díjjal róni le a hálaadót, a miért egyébiránt a kínálózó bő mulatságokban is nyert elég kárpótlást. A sétahely nagy terén minden szegletben volt valami, mi figyelmet ébresszen: itt papírléggömböket eresztettek fel vagy sört boesátottak szabad prédára, ott parasztkok dulakodtak s fűrésztöttek meg egymást a vízben, meg másutt lotteriaztak stb. stb. legérdekesebb volt azonban Beudet Henrik valóban rendkívüli légtutazása. A merész léghajós csupán szalmatűz által megrikított levegővel megtöltöttén nyers seilyemből készített nagy léghajóját, miután rövid beszédében elbucsuozott a közönségtől, jelt adott a számos paraszt legénytől alig tartott léghajó köteleinek elbocsátására, maga felpattant a kötelek végére erősített keresztfára s egy pillanat alatt a légberepült. Alig néhány másodperc múlva még a testgyakorlatokat is alig lehetett kivenni, melyeket a szédítő magasságban elég merészsege volt hajósunknak végbevinni. A léghajó a Felek oldalán szállott le s rövid időn sértetlenül kocsikázott a városon keresztül Beudet. Léghajósunk, mint a közönséghez intézett beszédében mondta, vasárnap a ref. collégiumból ismét felszál, hogy ajánljuk nézze meg mindenki, kinek ily meglepő látványban még nem volt része.

— Dr. Molnár Antal országgyűlési képviselő s lapunk munkatársa a budapesti egyetemen kitűnő sikerrel a politikai tudományok magántanárává habilitáltatott. Molnár Antal ur ez alkalommal az államhatalom szervezéséről tartott előadást, melyet az egybegyűlt egyetemi hallgatóság zajosan megéjenzett.

— A Graf Jakabné leány iskolájában (király-utca 35 sz.) folyó hó 23-án d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig lesz a folyó évi vizsgálat, melyre a szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívattak.

— Hirtelen halál. Özv. Medgyesi Gergelyné született Biluska Mária, szombaton délután a Nádas fürdőn, szélhűdéstől találva 70 éves korában hirtelen elhunyt. A boldogultban ifj. Medgyesi János kereskedőnek édes anyját gyászolja. Földi részei f. hó 20-án d. u. 5 órakor fognak különostorutezai szállásról a köztemetőbe kikisértni, lelkéért pedig az engesztelő áldozat e hó 21-én d. e. 10 órakor a piaczai nagy templomban fog az egek urának bemutatni. Béke poraira.

— Kassainé asszony, színházunknak egykoron igen kedvelt tagja, a tegnap déli vonattal érkezett városunkba, s a napokban fog fellépni. Kassainé pesti babérai után nem szorul a mi dicséretünkre; közönségünk, mely oly nagy elismeréssel adózott mindig személye iránt, bizonyára a legnagyobb örömmel üdvözlö az intendaturát, hogy a művésznőt körükbe hozta.

— Hymen. Magyar Giza, telekkönyvi hivatalnok f. hó 19-én tartá kézfogóját Knöpfler Klementin kassazsonnyal, kolozsvári bányatanácsos Knöpfler Károly bájos és mivelt lelkű leányával. Összete szerencse kívánatunkat e frigyre.

— Albrecht főherceg ö fensége e hó 16-án Zarskoje-Seloból Moszkvába utazott. A csár a 86-ik sorsyolgási ezred főnökévé neve ki.

— Bismarck herceg hogylétéről július 17-én következő bulletin adatott ki: A sérülés gygylása halad, a kezesukló ismét szabadabban mozog, tegnap óta felhagytak a borogatással és a sebet csak bekötötték. Az orvos megtiltotta a hercegnek, hogy a tömeges részvét-nyilvánításokra szíval vagy írásban feleljen.

— Liszt Ferencz a napokban irt Romából, hogy az esetben, ha kötelezettségeinek a dalünneplyig meg tudna felelni s nagy új oratoriumából a kijelölt részeket elkészíthetné (már a befejezéséhez közel) szintén megjelenik Kolozsvárt. Lisztet természetesen sok külföldi művész kíséri.

— Arany János a Karlsbadi fürdőbe utazott s távolléte alatt Gyulai Pál végzi az akadémia főtítkári teendőit.

— Jakóbini pápai nuntius Esztergomba érkezett, hogy részt vegyen Császka György püspökké szenteltetésén.

— Gönczi Pál miniszteri tanácsos, a vallás-s köz. oktatási m. kir. miniszterinnál, jelenleg N. Szebenben időzik.

— Hlyefalvi Bialis Borbára, Endes Józsefné életének 65-ik évében e hó 12-én Sz.-ldvárhelyt jobb létre szenderült. Béke lengjen hamvai felett!

— Marenczföldi és schenecki báró Marenczi Antalné szül. hidvégy gr. Nemes Mária élete 52-ik évében, e hó 17-én kimult. Földi részei tegnap délután 5 órakor helyeztetek örök nyugalomra, a kegyesrendiek sirboltjába, néhai szülői mellé. Béke poraira!

— Szentkatolnai Elekes Endre, k.-vásárhelyi kir. törvényszéki bíró élete 34-ik évében K.-Vásárhelyt elhunyt.

— Hadi érme kiosztása. A közös hadügy-ministerium újból 23,000 darab hadi érmet küldött a honvédelmi ministeriumnak, azon honvédek között való kiosztás végett, kik Ferencz József király uralkodása alatt valamelyik hadjáratban résztvettek.

— Getti Károly deési lakos, valamit fia, vezetéknevüket „Göczi“-re változtatták.

— Gneist, a magyar akadémia új tagja, megválasztása alkalmából az akadémia elnökéhez, Lónyay grófhoz, a következő levelet intézte: „Berlin, július 11. 1874. Excellentiád és a nagyon tisztelt magyar tudományos, akadémia engemet nagyon megtisztult és megörvendeztetett azzal, hogy a tisztelt testület tagjaivá megválasztottak. A mennyiben őszinte törekvésem vala, kulturnépeinkben az állami irány értékének kiemelése szemben a társadalmi művelődéssel, mely az állami kötelességektől elfordul és elszokik attól, hogy magát az összeség jogának alája rendelje: különös elégtételül szolgálhat, hogy ez álláspont az államilag nagyon művelt, honszerető magyar nemzetről rokonszenvre találhatott és hírneves testületek részéről nyert megtisztelt elismerése e törekvésemnek élénk serkentésül szolgál a jövőben. Midőn a szívesen megküldött diploma vételét köteles köszönettel megismerem, kérem önöket, nagyon tisztelt uraim, fogadják őszinte tiszteletem kifejezését, melylyel vagyok stb. Dr. Gneist Rud., az egyetem prorektora.“

— A „Magyarország és a Nagyvilág“ 29-ik számának tartalma: Képek: B. Büttner Lina. — A fáczánosban. — Erdélyi képek. — Tirolai nők. Szöveg: B. Büttner Lina — Petrarcha sonettjeiből. (Költ. Szász Károlytól.) Az öreg Péter története. (Rajz Büttner Linától.) — A fáczánosban. — Erdélyi képek. — Tirolai nők. — Szívbeli tartozások. (Regény Maquet Ágostól.) — A fővárosból. — Színészet. — Elzárkózottság. (Költ. Kolozsy Antaltól.) — Az üstökösökről. — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Szótalány. Szerkesztői üzenetek.

KÖZGAZDASÁG.

Az erdők befolyása a levegő és talajra.

(Három közlemény.)

III. Közlemény.

Mindazon észleletekből, melyeket eddig felsoroltunk, önként követhetjük, miszerint két, különben egyenlő fekvéssel bíró ország közül, az erdővel borítottnak levegője, de még inkább talaja alacsonyabb közép évi hőmérsékkel bír semmint az erdő szegénye. Kiirtva tehát az erdőket a talaj átlag hőmérséke jelentékenyen emelkedni fog, minek fokozott elpárolgás és így talajnedvességének csökkenése a következménye. Összei mindenesetre csekélyebb az erdők befolyása a levegő és talajra, mint a megelőző évszakokban; a hőmérséket illető különbség az erdő és fátlan terület között, mindinkább kevesbedik, míg végre télen az erdei levegő alig valamennyi kevéssel hidegebb, mint ugyanaz a szabad ég alatt.

Ez utóbbi körülmény nagyon ellenkezik eddigi nézetünkkel, miután erősen hittük, hogy az erdőkben télen melegebb van, mint azokon kívül, hogy erdő szegény vidékeken zordonabb télnék kell uralkodnia. Télen át az erdőnek éjjel hasonlíthatatlan nagyobb hatása van, mint nappal azon okból, mivel az erdei levegő éjnek idején soha sem hűl le annyira.

Az egyes hónapokat illetőleg újra áprilist, júnyet, csúrák és levelek hónapját emeljük ki. Növényszelek gyökerei az időben hidegebb közegeben találják magukat még, mint a zöld részek, melyek már megmelegedett levegőtől vannak körülveve. Feltevé, hogy a talaj hőmérséke oly fokot ért el, mely mellett a gyökerek háborítatlanul folytathatják működésüket a fent említett körülmény nem káros a növényre nézve. Ezzel ellentétben hátrányos lesz bizonyos növényekre a leirt hőmérsék különbség azon hónapokban, melyekben a talajban uralgó hideg miatt a gyökerek működése akadályozva van, azok nem vehetnek fel annyi vizet mennyit fel kellene venniük, hogy az aránylag melegebb levegőtől körülvevett és így gyorsabban elpárologható zöldrészekkel szemben a szükséges egyensúlyt fenntarthassák. Ennek a levelek és fiatal hajtások elszáradása a következménye. Tekintve, hogy közvetlen ható napsugarak az elpárolgást fokozzák, a fák árnyékában hűsülő növények kevesebb vizet fognak elveszteni és így hátrány nélkül nagyobb hőmérséki különbségeket állhatnak ki, a talaj és levegőre vonatkozó, mint azon növények melyek a szabadban diszlenek.

Nézzük ezek után röviden Ebermayerral az erdők befolyását a levegő vizpára tartalmára. Mindenek előtt constatálnunk kell azt, hogy a körleg vizpára tartalma az összes növényzetre felelt fontos és félreismerhető, miután mentől vízdusabb a levegő, annál könnyebben keletkezhettek lecsapodások tehát hó, eső stb. de továbbá a növényre nézve sem mindegy ha száraz vagy nedves levegőtől van körülveve, mely utóbbi esetben a talaj is üdöb, termékenyebb.

Kitűnt az észleletekből, miszerint az erdők nemcsak évi átlagban nem gyakorolnak befolyást a körleg általános nedvesség tartalmára, hanem az egyes évszakokban egyenlő abszolút nedvessége daczára viszonylag mégis mindig páradusabb mint mint ugyanaz az erdőn kívül. Így tehát erdeink az eső mennyiségére csak annyiban hatnak, mennyiben a levegő viszonylagos nedvességét növelik és azt a telítettség pontjához közelebb hozzák: ennél fogva azután hőmérsék csökkenés esetében az erdőben hamarabb és könnyebben történhetnek részleges elcsapodások, mint a fátlan területeken.

Az erdők leirt jótékony befolyása ismét nyáron át a legszembetűnőbb.

Az erdőket körülvevő nedves levegő biztoséket nyújt a gyakran fellépő korai és késői fagyok ellen miután az éjjeli kisugárzást akadályozza. Szoros összefüggésben van ezzel erdeink befolyása az eső mennyiségére. Jó tudni a gazdának azt is, hogy egy év leforgása alatt mennyi viz tér vissza a talajba légköri lecsapodások alakjában. Hisz minden növénynek sulyához mérve nagy mennyiségű vizre van tenyészetét illetőleg szüksége, melyet majdnem kizárólag a talajból vesz fel. Viz hiányának, ennek fok szerint, egyenes következménye a növény elcsenevesséde vagy elhalása; kifejlődése hátra marad és csak keveset teremhet. Akármily gazdag legyen a talaj felvehető növényi tápanyagokban, továbbá ha egy földalatti mint földfeletti szervei a növénynek működésükhöz megkívántató elég meleg és levegőben is részesülnek a termés mégis csekély leend, ha a szükséges nedvesség hiányzik. Ez okból mondja Hellriegel, hogy a nedvesség kellő felosztása, főleg magosan fekvő és száraz talaj mellett, egyik legnevezetesebb tényezője a termés sikerülésének.

Hogy mily iszonyu mennyiségű vizet igényelnek növényeink, kitűnik a következő példából (Hellriegel): 1 font légszáraz árpaszem előállítására körülbelül 700 font vizre van szükség; kitűnik ebből, miszerint ha egy magyar holdon — 1200 □° — 16 mérő árpa terem és egy mérő 72 fontot nyom akkor a 16 mérő vagyis 1252 font árpaszem termelése a felvett szam szán szerint 946.400 font viz kívánatát meg.

(Vége köv.)

— A beszterezeti piacz árai július hó 19-én. 1874. Alsó Auszt. mérő. Tisztabúza 5 frt, 60 kr. Rózs 4 frt, — kr. Egybúza 4 frt, 40 kr. Eab 1 frt, 60 kr. Széna 1 frt, 40 kr. Alomszalma 80 — kr. Zsupszalma 1 frt, 30 kr. Egy öl fa 7.

— A m.-vásárhelyi piacz árai jul. 20-kán 1874. A. ausz. mérő Tisztabúza 5 frt 10 kr, elegybúza 4 frt — k. rózs 4 frt — kr. kukorica — ft. zab 1 frt 75 kr. pityóka 2 frt 40 kr. Egy mázsa szalonna — ft — kr. Egy font disznózsír 52 kr. egy kupa borsó 20 kr. lencse. 20 kr paszuly 20 kr Egy mázsa kenyér liszt 13 frt Egy font marhahús 20, Egy mázsa széna 2 frt 40 kr. Egy öl tűzi fa kemény 7 frt. 50 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Július 18-án 5% Metalliques 70.30 frt. Kamat —. 5% Nemzeti kölcsön 75.40 frt 1860 Kölcsön 109.50. Bankrészvény 977 Hitelintézeti részvények 23375 London 110.85 ft. st. Ezüst 104.15 Cs.kir. arany — Napoleonor 8.86.

Urbéri kötvények: Magyarországi 76.50, Temesi 75.50 Erdélyi 73.25. Horvátországi 79. —

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Minden betegnek erő és egészséggyógyszer és költség nélkül: az igen kellemes Revalescière Du Barry Londonból. (187—209)

Minden betegség elenyészése gyógyszer és költség nélkül a delicat egészségi tápszer Revalescière du Barry által Londonban, a mely felnőtteknél és gyermekeknél 60-szer olcsóbb minden más gyógyszernél.

Kivonat 76,000 gyógyításból gyomor-, ideg-, altestimell-, tüdő-, torok-, hang-, lélegzés-, mirigy-, vese- és húgy-cső-bajokban, a melyekből másolatok kívánságra ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

74.670 sz. bizonyítvány.

Bécs, 13. ápril. 1872.

Hét hónapig valék kétségbeesett helyzetben. Mell- és idegbajom volt, úgy hogy napról-napra láthatólag fogytam s tanulmányaimat sem folytathattam. Hallottam hírt az ön bámulatos Revalescièrejének, használni kezdtem s biztosíthatom, hogy tápláló és delicat Revalescièrejének egy havi élvezet után tökéletesen egészségemnek és megerősödöttem érzem magam s a tollat legkisebb reszketés nélkül vezethetem. Kőte lességemnek tartom ezen, aránylag igen olcsó és izletes tápszer minden szenvedőnek, mint legjobb gyógyszer ajánlani. Maradok alázatos szolgálja

Feschner Gábor,

a fensőbb keresk. tanintézet hallgatója.
Mitrovitz, 30. ápril. 1871.

Hála a kitűnő lisztnek, növérem, ki ideges főbajban és álmatlanságban szenvedett, 3 font élvezet után a javulás útján van. Egyuttal bátorkodom kérni önt, hogy nekem utánvémmellett 1 font közönséges Revalescière terjedelmes használati utasítással nyolcz hetis gyermekek számára küldeni szíveskedjék. Tisztelettel

Kostits G. Miklós.

73.704 sz. bizonyítvány

Prilep m. p. Hollaschau Morvában, 7. május 1871.
Miután az öntől már régebben kaptam Revalescière el-fogyott, gyomorgyengeségemnek pedig igen hathatós gyógyszer, kérem, hogy nekem a valódi Revalescièreből 2 fontot utánvét mellett lehető előbb küldeni szíveskedjék.

Tisztelettel

Köller Flórián,

Cs. kir. nyug. katonai keselőtst.

Táplálóból lévén a hasnál, a Revalescière áteseknél gyermekeknél 60-szer olcsóbb a gyógyszernek.

74. fontos bádószenlecsében 1 frt 40 kr. 1 font 2 frt 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt. 12 font 20 frt. 24 font 36 frt. Revalescière kétszersült szenlecsében 2 frt 50 kr és 4 frt 60 kr. Revalescière csokoládé porban és táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csészére 2 frt 50 kr, 48 csészére 4 frt 50 kr. Porban 120 csészére 10 frt. 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8 sz. Valamint minden városban jó gyógyszerésznél és fűszerársnál; a bécsi ház el is küldi minden irányba postai utánvét mellett.

Kolozsvárt: Binder Károlynál. Debreczenben: Miklósvics István a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárban. Dunaföldvárt: Nadhera Pálnál. Brassóban: Fabik Edő és Jekeliusnál. Gyula-Fehérvárt: Mihelyes Zsigmond gyógyszerésznél. Marosvásárhelyt: Fogarassy Demeternél. Petenz Török Józsefnél. Temesvárt: Quirinyi Alajos és városi gyógyszerárban

(193)

(1-*)

Felhívás jégbiztosításra.

A jégbiztosítási idény beálltával, van szerencsénk a t. gazda közönség tudomására hozni, hogy társaságunk az idén is minden mezei termény: mint takarmány, kukoricza, minden gabona nemek, olajos-növények, szőlő- és dohány

jégverés által elkarosodása ellen biztosítást eszközöl.

A díjazás lehető olcsóra van szabva s megtekinthető, úgy központon, mint minden ügynökségnél, hol a módok iránt is tájékoztató nyújtatik.

Biztosítások fogadtatnak el, aratás és betakarítás után fizetendő váltókra is. Egész községek, mint eddig, az idén is, külön kedvezményben részesülnek.

Kárait a „VICTORIA” mint tudja van, minden haladék nélkül, méltányosan rendezi és fizeti.

A „VICTORIA” évek óta Erdélyben a legtöbb kárt fizet, s e czímen már öszszesen

négy-milliót

haladó öszszeget juttatott vissza a közönség kezébe.

A gazda közönség tisztelettel hivatik fel tehát, jégbiztosítási ajánlatait egyenesen a „VICTORIA” ügynökeihez adni be.

Kolozsvárt, 1874. június 1-én.

VICTORIA biztosító társaság Kolozsvárt.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alóírt igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogkölcson-intézetnél elzalogosított s

folyó évi június-hó végéig

lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig az

I. osztályu tárgyak, u. m. ruhanemük, háziesszközök, árúk stb. árverése lesz

folyó évi augusztus-hó 12-kén.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-nemük, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi augusztus-hó 24-kén.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek.

Figye! meztetés. A kiváltás vagy átírás végett beadott, de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlóan elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átírni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, július 15-kén, 1874.

A hitelbank és zálogkölcson-társulat igazgatósága.

Legujabban megjelentek és

Stein János erd. muzeum egyl. könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:

B. Eötvös József öszszes munkái.

Politikai beszédek.

Cabinet kiadás. 4 kötet. Első füzet. Ára 1 frt.

ANTHOLOGIA

Fabian Gábor költői műfordításai:

Magyarított Lucrétiusból s Argonauticonából.

Szerkesztette s közhasználatra kiadta Somogy Antal. Ára 1 frt.

Budapesti szemle.

A magy. tud. akadémia megbízásából Szerkeszti Gyulai Pál. 10. szám. 1874 július — augusztus. Ára 2 frt.

Vezérfonal a méhészetről,

vagy rövid értekezés, hogy kelljen a méhek körül okszerűen banni. Ön és mások tapasztalata után Irta Sebes Károly, 24 ábrával. Ára 50 kr.

Pénzügyeinkről.

Irta Máriássy Béla. Ára 3 forint.

Jámbor Pál munkái.

Első kötet. Színművek, költemények, politikai cikkek, fővárosi szemlék. Ára 2 frt.

Szőlészeti és borászati titkok gyűjteménye.

10 ábrával.

Gyűjtötte és kiadta Tercsánszky József orvos.

Ára 60 kr. postai szétküldéssel 64 kr.

Postadíj elkerülése tekintetéből legezlszerűbb az öszszeg beküldése.

Észrevételek:

gróf Lónyay Menyhért

„KÖZÜGYEINKRŐL”

szóló munka felett.

Irta X. Y. Z. Ára 1 frt.

Egyházi beszédek.

Irta Fejes István, sátoralja-ujhelyi ref. lelkész. Első füzet. Ára 2 frt.

Imakönyv templomi használatra.

Irta Albert János, tordai unit. lelkész. Ára füzve 1 frt 80 kr.

Kötte 2 frt 10 kr.

Néhai **VADAS JÓZSEF** kolozsvári első pap és nyugalmazott esperes egyházi beszédei.

Kiadták: Nagy Péter, erd. evang. ref. püspök, Szász Gerő, ev. ref. első pap és esperes, Szász Domokos, ev. ref. második pap és egyh. jegyző. Első füzet. Ára 1 frt 20 kr.

Egyházi szent beszédek.

Melyeket különféle alkalomra írt és mondott Péterfi Sándor, hévizi lelkész. Öt füzet. (A VI-dik füzet sajtó alatt.) Ára egy-egy füzetnek 1 frt

Egyházi beszédek.

Irta Sziládi János, bajai reform. lelkész. Első füzet. Ára 1 frt 60 kr.

Halotti bucsuztatók.

Alkalmakra, irta Balogh József. Ára 70 kr.

A halál játéka. I.

A KISÉRTET.

Társadalmi regény a jelen korból. Irta Féval Pál. Francziából fordította Mártonffy Frigyes. I — III. Ára 3 frt.

Rocámbole föltámadása I.

A touloni gályabörtön.

Regény. Irta Ponson du Terrail. Francziából fordította Mártonffy Frigyes. I — V. Ára 5 frt.

Ugyan csak

Stein János kereskedésében kaphatók:

Kastély és Hámor.

Regény.

Ponson du Terrail után francziából fordítva.

Ára 2 kötetnek 2 frt.

Egy tör története.

Regény. Oettinger után fordította Balázs Frigyes.

Ára 1 frt 20 kr.

Huszonöt év után.

Tóth Kálmán válogatott költeményei. 2 kötet. Pompás díszkötésben.

Ára 3 frt 20 kr.

A kórisme

megállapítására szükséges vizsgálati módszerek.

Irta ifj. Purjesz Zsigmond.

Ára 1 frt 20 kr.

Az arany ember.

Regény 5 kötetben. Irta Jókai Mór.

CHOPIN,

Liszt Ferencz után

franciából

Gróf Vass Ottilia. Ára 1 frt 60 kr.

ROBIN HOOD.

Irta James György, fordította

Petőfi Sándor.

Ára füzve 1 frt 50 kr

Kötte 2 frt 20 kr.

A komédia elmélete.

A Kisfaludy-társaság által jutalmazott pályamunka.

Irta Névay László. Ára 1 frt.

Magyar önügyvéd

vagyis elméleti és gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben

leginkább előforduló jogügyletek elintézésére, továbbá az államfő, az államkormány, s a közigazgatási és bírói hatóságoknál ügyvédi segély nélkül benyújtható mindennemű folyamodványok, kérvények, panaszok, felebbeszések, valamint a jogügyleteket tárgyzadó magánokiratok és beadványok fogalmazására és szerkesztésére vonatkozólag több százra menő magyar és német szövegi iromány-példával ellátva. Minden osztálybeli honpolgárok használatára. Irta TÓTH LAJOS köz- és váltóügyvéd, Pestmegye volt tiszti főügyésze.

Harmadik, egészen átdolgozott s az időközben hatályba lépett újabb és legújabb hazai törvények alapján kiegészített és jelentékenyen bővített kiadás. Ára 2 frt 40 kr.

(254)

(1-7)

Fogfájást

a legmacacsabbat is, azonnal, biztosan és tartósan gyógyít Liton, ha más gyógyszer nem használ; 1 üveggel 36 kr. Kapható: **Wolff János**, gyógyszerésznél Kolozsvárt.

(216)

(5-6)

Az idő pénz!

1000 darab fehérneműt egy óra alatt meg lehet jegyezni az elpusztíthatatlan s kitorölhetlen

JEGYZŐ-TINTÁVAL.

Egy 1/2 üveg kitorölhetlen jegyző-tinta
Erdélyi, F. file zsiros festék fémeknek jegyzésére egy üveg ára 35 kr.
Az ekezt megkivárató jegyző bélyeg monogrammal ellátva — darabja 2 frtért állítam megvásárolható.

Levél-ragaszkod.

1000 darab aranyvíz-mattal
minden további ezer 2 frt 60 kr.
1000 darab piros dombornyattal
minden további ezer 2 frt 20 kr.
1000 darab két színi dombornyattal
minden további ezer 2 frt 40 kr.
10-12 20,000-ig aranylag még jutányosabb.

Egy érdekes tolltartó.

Minden III-dik Napoléon esküvő. Julius Césárjáról írt, rendelte, hogy számára a leggyőzelemért által saját előadását, szentült egy a tolltartó készítésének, hogy általa a gyakorlati tolltartó a egyáltalán minden más toll tartó fölé emelkedjen. A rendeltetést teljesített és pedig a leggyőzelemért esküvővel, mert már egy hét múlva bemutatott a tolltartó a felségének. Röcke Gilbert ur még teljesen javította az esküvőt, s 10 Napoléon aranytollat, mindegyiknek a tolltartó aláírása, mely minden várakozást meghaladó csodaszépíre néve. E tolltartó alája elegans s minden kézzel a kalmas s ezért mindenkinek, különösen kerekézők, hivatalnokok, orvosok, tanácsok és utazók számára ajánlható.

Darabja 1 frt 20 kr.

Száraz- másoló-tenta,

melynél a papir megnevezése felesleges, egy kis üveg 35 kr.

Az írássá száraz másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,

melynek másoló papir feketék s azon kézzel elismertatik,